

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Да се подсетимо (из Правилника о оцењивању ученика)

- ▶ Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода, и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма. (Члан 2.)
- ▶ Оцена је описна и бројчана. (Члан 3.)

ПРИНЦИПИ ОЦЕЊИВАЊА

- ▶ Оцењивање је део **планирања** наставе и учења
- ▶ **Критична** активност наставничке праксе
- ▶ Посебна **професионална вештина**
- ▶ Одговарају на питање **како ученици уче**
- ▶ Значајни су као подршка **напредовању** ученика
- ▶ Утичу на мотивацију, емоције и **самопоштовање** ученика
- ▶ Оцењивање је фактор за упознавање **циљева** учења и критеријума за **вредновање**
- ▶ Развијају способност **ученика за самопроцену**
- ▶ Обухватају цео **распон** ученичких постигнућа

ОЦЕЊИВАЊЕ ЈЕ ЗАСНОВАНО НА:

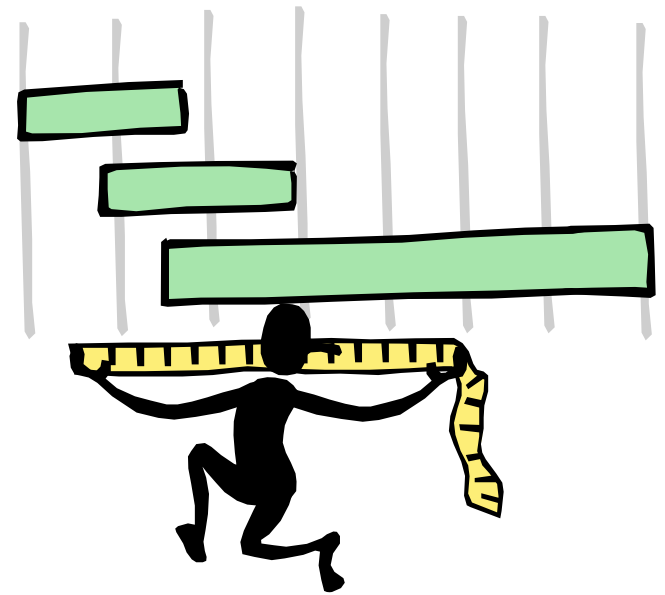
ДЕФИНИСАНИМ
ИСХОДИМА

ОБРАЗОВНИМ
СТАНДАРДИМА

У образовним стандардима постоје три
нивоа знања:

- ▶ ОСНОВНИ НИВО
- ▶ СРЕДЊИ НИВО
- ▶ НАПРЕДНИ НИВО

КЉУЧНЕ ФУНКЦИЈЕ ОЦЕЊИВАЊА:

ИНФОРМАТИВНА

ИНСТРУКТИВНА ИЛИ
РАЗВОЈНА

МОТИВАЦИОНА

ЕВАЛУАТИВНА

ВРСТЕ ОЦЕЊИВАЊА

- Формативно оцењивање - **редовно** проверавање постигнућа и праћење ученика у току савладавања школског програма, садржи **повратну** информацију и **препоруке** за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.
- Сумативно оцењивање - вредновање постигнућа ученика **на крају програмске целине** или за класификациони период из предмета са и без модула и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, **бројчане** и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду (дневник).
- Дијагностичко оцењивање - на почетку школске године наставник процењује **претходна постигнућа ученика** у оквиру одређене области напредовања ученика.

(чл. 3, став 4 и 5; чл. 10)

Још из Правилника

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом наставног предмета.

(чл. 11, став 1)

И ЈОШ:

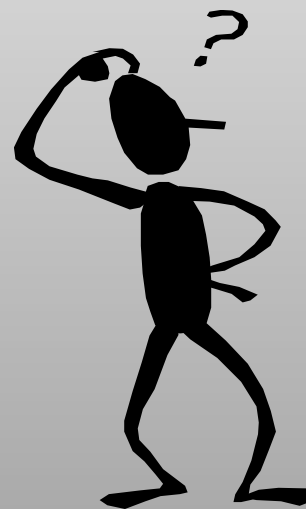
1. Оцењивање излагања (презентације)
2. Оцењивање истраживачког рада
3. Оцењивање дебате
4. Оцењивање групног рада на часу
5. Оцењивање групног пројекта
6. Оцењивање портфолија (збирка одабраних ученикових продуката)

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ ОДГОВАРА НА ПИТАЊА:

- ▶ ШТА ЈЕ УЧЕНИК ПОСТИГАО?

- ▶ ШТА И КАКО УЧЕНИК ТРЕБА ДА УЧИ ДАЉЕ?

ФОРМАТИВНИ ПРИСТУП У
ОЦЕЊИВАЊУ ОМОГУЋАВА
САГЛЕДАВАЊЕ ОБИМА, ТЕМПА И
КВАЛИТЕТА НАПРЕДОВАЊА
УЧЕНИКА, УОЧАВАЊЕ ОСТАВРЕНИХ
ИСХОДА УЧЕЊА У ПРЕТХОДНОМ
ПЕРИОДУ И ШТО ЈЕ ПОСЕБНО
ЗНАЧАЈНО, ПОСТАВЉАЊЕ
ЦИЉЕВА НАРЕДНИХ КОРАКА.

ИЗБОР, НАЧИН И ПОСТУПАК ОЦЕЊИВАЊА ЗАВИСИ ОД:

- ▶ КОНКРЕТНОГ ИСХОДА НА ЧИЈЕМ ОСТВАРИВАЊУ СЕ РАДИ,
- ▶ САДРЖАЈА И КОМПЕТЕНЦИЈА КОЈЕ УЧЕНИЦИ ТРЕБА ДА УСВОЈЕ И РАЗВИЈУ,
- ▶ ПРИРОДЕ ПРЕДМЕТА И ОБРАЗОВНЕ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ КОЈИХ СЕ НАСТАВА И ПРОЦЕС УЧЕЊА ДЕШАВАЈУ,
- ▶ КАРАКТЕРИСТИКЕ САМИХ УЧЕНИКА КОЈЕ ОЦЕЊУЈЕМО.

ЕФИКАСНОСТ ФОРМАТИВНОГ ОЦЕЊИВАЊА

САМО КАДА СЕ ОБАВЉА У РАЗЛИЧИТИМ КОНТЕКСТИМА, ТЈ. КАДА ЈЕ УЧЕНИКУ ДАТА ПРИЛИКА ДА ВИШЕ ПУТА ПОКАЖЕ ЗНАЊЕ, ВЕШТИНЕ И СТАВОВЕ И КАДА ЈЕ ТАЈ ПРОЦЕС ПРОПРАЋЕН БЛАГОВРЕМЕНИМ ПОВРАТНИМ ИНФОРМАЦИЈАМА. ОЦЕНА СЕ ОНДА ФОРМИРА НА ОСНОВУ ДОВОЉНОГ БРОЈА ИНФОРМАЦИЈА И ДОКАЗА. КАДА СУ ОВЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ИСПУЊЕНЕ-ОЦЕЊИВАЊЕ ЈЕ У ФУНКЦИЈИ УЧЕЊА.

И ОПЕТ ПРАВИЛНИК:

- ▶ ПРОВЕРА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ОБАВЉА СЕ НА СВАКОМ ЧАСУ. (чл. 13, став 1)

- ▶ ПОД ПЕДАГОШКОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ , У СМISЛУ ОВОГ ПРАВИЛНИКА, СМАТРА СЕ ПИСАНА ДОКУМЕНТАЦИЈА НАСТАВНИКА КОЈА САДРЖИ : ЛИЧНЕ ПОДАТКЕ О УЧЕНИКУ И ЊЕГОВИМ ИНДИВИДУАЛНИМ СВОЈСТВИМА КОЈА СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПОСТИГНУЋА, ПОДАТКЕ О ПРОВЕРИ ПОСТИГНУЋА, АНГАЖОВАЊУ УЧЕНИКА И НАПРЕДОВАЊУ, ДАТИМ ПРЕПОРУКАМА, ПОНАШАЊУ УЧЕНИКА И ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД СА УЧЕНИКОМ И ЊЕГОВО НАПРЕДОВАЊЕ. (чл. 21, став2)

- ▶ ФОРМАТИВНА ОЦЕНА САДРЖИ ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА О НАПРЕДОВАЊУ И РАЗВОЈУ И МОЖЕ СЕ ИСКАЗАТИ РЕЧЈУ ИЛИ СИНТАГМОМ, БРОЈЕМ ИЛИ СЛОВОМ.

И на крају...

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је квалитета и ефикасности рада наставника и школе.

▶ КАКО СЕ ВИ СНАЛАЗИТЕ?

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

